

Kommunalbestyrelsesmedlem Mogens Haugaard Nielsen (N)
Kommunalbestyrelsesmedlem Jørgen Nielsen (N)
Kommunalbestyrelsesmedlem Varly Jensen (O)
Kommunalbestyrelsesmedlem Janne Halvor Jensen (O)
Kommunalbestyrelsesmedlem Jan Jespersen (Ø)
Kommunalbestyrelsesmedlem Sejer Folke Henriksen (Ø)

21. MAJ 2020

JOURNALNUMMER
00.01.00-K02-1-20

Klage til Folketingets Ombudsmand

Stevns Kommune har af Folketingets Ombudsmand (FO) ved brev af 25. marts 2020 fået oplyst, at I som medlemmer af Kommunalbestyrelsen har indsendt en klage over hvorvidt reglerne om god forvaltningsskik er håndteret korrekt i forhold til sagen om udviklingsplanen for Strøby Egede. Klagen er fremsendt i forlængelse af jeres klage til Ankestyrelsen i december måned 2019.

Stevns Kommune er først i 2020 blevet bekendt med indholdet af klagerne efter modtagelse af kopi af klagerne og bilag fra Ankestyrelsen og FO.

Stevns Kommune skal indledningsvis oplyse, at man tager til efterretning, at Tilsynet under Ankestyrelsen ikke har fundet anledning til at behandle klagerne over kommunens håndtering af den formelle del af sagen i Kommunalbestyrelsen, hvilket i øvrigt helt svarer til kommunens egen opfattelse af forløbet.

Folketingets Ombudsmand finder i sit brev af 25. marts 2020, at Stevns Kommune bør have en mulighed for at tage stilling til de forhold, som anføres i klagen til ham. Han beder jer afvente kommunens svar før I tager stilling til om I finder grundlag for af klage igen, herunder også set i lyset af hans normale virkeområde, jf. bemærkningerne i hans brev.

Fra kommunens side er det opfattelsen, at god forvaltningsskik bl.a. indebærer, at forvaltningens sagsbehandling er i overensstemmelse med gældende regler og praksis, herunder de etiske regler eller principper om myndighedernes adfærd overfor kommunens borgere. Nedenstående gennemgang og besvarelse af sagen sker derfor fra Stevns Kommunes side med dette udgangspunkt. Klagens 6 afsnit gennemgås punkt for punkt.

21. MAJ 2020

Ad. 1

Det hævdes i klagen, at udvalgsformanden gennem mere end 1 år har tilbageholdt oplysninger for jer om fremskredne byggeplaner i en sag om et bestemt stykke areal (Ådals Mark), som ligger indenfor den pågældende udviklingsplans område. Det anføres endvidere, at dette betød, at kommunens tekniske udvalg (PMT) vedtog et ufuldstændigt høringsudkast. Først gennem aktindsigt fik oppositionen (altså I) og borgerne viden om disse byggeplaner. Endvidere gav aktindsigten en indsigt i, at der var en kammeratlig tone med ejeren af området samt at møderne blev afholdt hos pågældende private aktør, og at han i mindst et tilfælde havde fungeret som referent. I samme periode forelå der ingen mødereferater eller møde-/telefonnotater i forvaltningen.

I har som klager endvidere hævdet, at borgerne har stillet stor tvivl om hvorvidt forvaltningen og udvalgsformanden har "været i lommen på grundejer og bygherre". I oplyser endvidere, at I benytter standsningsretten i udvalget, og at sagen derfor sendes til afgørelse i Kommunalbestyrelsen. I jeres klage anføres, at selve afstemningen om Ådals Mark skaber en del forvirring om hvorvidt udviklingsplanen er vedtaget eller ej. Det anføres endvidere, at I efterfølgende klager til forvaltningen over referatet af afstemningen uden resultat, hvorfor Ankestyrelsen anmodes om at se på sagen, herunder den konkrete behandling af standsningsretten, jf. Styrelsesloven.

Svar:

Indledningsvis finder Stevns Kommune det her hensigtsmæssigt generelt at oplyse om forskellen mellem en udviklingsplan og en lokalplan, jf. byplanhåndbogen.

Der sondres i den forbindelse mellem formelle plantyper, der udarbejdes efter bestemmelser i en lov (primært planloven) og har retsvirkninger, og uformelle plantyper, som ikke har retsvirkning.

Formelle plantyper

Flere love indeholder bestemmelser om udarbejdelse af planer om hvad de skal og kan indeholde, hvordan de skal tilvejebringes og hvilke retsvirkninger de har. Det gælder fx planer som: Kommuneplan, Lokalplan, Temalokalplan, Klimatilpasningsplan mv.

Uformelle plantyper

Mange kommuner anvender forskellige betegnelser for plantyper, der ikke fremgår af lovgivningen. Disse planer ses ofte anvendt forud for en formel planlægningsproces til at afklare de særlige planlægningsproblemer og udviklingsmuligheder i et bestemt område, herunder som et mellemlid mellem kommuneplan og lokalplan. Da plantyperne er uformelle, kan kommunen afpasse både planens indhold og planprocessen (offentlig debat mv.) til den specifikke opgave. Uformelle planer har ikke retsvirkning og kan ikke erstatte de formelle plantyper eller beslutninger på grundlag af anden

21. MAJ 2020

lovgivning. Hvis kommunalbestyrelsen ønsker at gøre en uformel plan (eller dele heraf) bindende, kan det ske ved udarbejdelse af en formel plantype efter planloven (...). Anvendelse af uformelle plantyper kan bruges som en metode til øget inddragelse af borgere m.fl. i planlægningsprocessen og bør ikke medføre, at de politiske beslutninger i realiteten bliver truffet før vedtagelse af forslag til de formelle plantyper. Eksempler på uformelle plantyper: byudviklingsplan, helhedsplan, udviklingsplan, skitse mv.

I den konkrete omdiskuterede udviklingsplan for Strøby Egede fremgår det af side 5: *De forskellige tiltag, der skitseres i planen, skal ses som principper og inspiration, og ikke som endelige løsninger. Når udviklingsplanen fremover skal implementeres i planlægningen, fx. kommuneplan og -tillæg, lokalplaner, trafikplaner og kystsikring, vil alle skulle udformes nærmere, igennem dialog mellem forvaltning, politikere og borgere.*

Der er i udviklingsplanen for Strøby Egede derfor andre områder til drøftelse udover lige præcis Ådals Mark. Forud for udviklingsplanens politiske drøftelse har der derfor også været afholdt flere møder om hele planens indhold med stor inddragelse af borgere i området. Der har ligeledes været undersøgelser om placering af et overløbsbassin fra separatkloakeringen af Strøby Egede, herunder også sonderinger omkring placering af et seniorboligprojekt. I forhold til betegnelsen om Ådals Mark som et naturområde, så skal det for god ordens skyld oplyses, at det er ikke tilfældet. Den eneste statslige udpegning i området er Åbeskyttelseslinien i forhold til Tryggevælde Ådal. Det skal i den forbindelse også præciseres, at skitser til tidsplanen er udarbejdet af forvaltningen som foreløbige planer. Tidsplanerne konkretiseres, når der skal træffes beslutninger om konkrete planer. Der er ikke politisk medvirken til dette arbejde, herunder ikke med inddragelse af udvalgsformanden.

Påstanden om, at oppositionen ikke politisk har haft adgang til informationer om Ådals Mark kan ikke genkendes. I den konkrete sag er Ådalsområdet indtegnet i udviklingsplanen som et perspektivområde. Det fremgår således af den offentlige sag, som blev drøftet på PMT.

Det samme gælder påstanden om, at oppositionen intet kendskab eller viden har om Ådals Mark og ejerens byggeplaner m.v. Det må efter kommunens opfattelse faktisk være kendt af en del af både nuværende eller tidligere medlemmer af Kommunalbestyrelsen. Pågældende lodsejer har således gennem flere år været fremme med egne idéer om sine udviklingsplaner, herunder også overfor forvaltningen. Dette er en kendt og ikke en ulovlig praksis, som både den pågældende og andre grundejere i kommunen gennem tiden har brugt for at gøre politikere og forvaltning opmærksom på egne planer eller ønsker. Den aktuelle klage fra oppositionen mangler i øvrigt derfor også at oplyse, at Mogens Haugaard Nielsen i sin egen borgmesterperiode selv

21. MAJ 2020

havde møde i 2016 med den pågældende grundejer om netop samme område (Ådals Mark). Dokumentation kan fremvises.

I klagen anføres endvidere injurierende og udokumenterede påstande om, at forvaltning og udvalgsformanden er i "lommen på grundejer og bygherre". Stevns Kommune har ikke fundet dokumentation for dette, og skal derfor anmode klagerne om straks at trække beskyldningerne tilbage eller klart dokumentere påstandene. Stevns Kommune finder disse udokumenterede påstande for stærkt kritisable og helt ude af proportioner.

Stevns Kommune finder det samtidig særdeles uheldigt, at I med disse påstande signalerer, at sådanne tilstande finder sted i kommunen. Udover at det overtræder Kommunalbestyrelsens eget interne kodeks for god tone og samarbejde, så mangler i som klager også at oplyse, at kommunen i dagligdagen arbejder på at fremme en positiv og uformel tone med kommunens borgere og erhvervsliv.

Der henvises i den forbindelse til kommunens ønske om åbenhed og tilgængelighed mellem borgere, forvaltning og det politiske system. Kommunen har udarbejdet manualer for bedre og mere uformel kommunikation og dialog med kommunens borgere. Endeligt afspejler ønsket om samarbejde med kommunens borgere sig i de mange borgerhøringer, som for Stevns Kommune antager et betragteligt antal, herunder især også borgerhøringer som afholdes udover dem, som lovgivningen foreskriver.

Slutteligt i dette punkt gennemgår I som klager jeres opfattelse af afstemningsforløbet i Kommunalbestyrelsens møde den 27.11.2019. Som nævnt indledningsvis er spørgsmålet allerede undersøgt af Ankestyrelsen, som ikke har fundet anledning til at foretage sig noget. Stevns Kommune kan supplere med den opfattelse, at afstemningen er foregået i fuld offentlighed, og at alle deltagende partier og medlemmer har haft mulighed for at forholde sig til alle protokolleringer på mødet. Protokolleringerne gentages nemlig mundtligt sidst på mødet, hvor sekretæren læser højt, hvad der kommer til at stå i referatet. Det er således i henhold til lovgivningen op til de deltagende medlemmer hver især at være opmærksomme på selve mødet og under de enkelte punkter. Det gælder således også i forhold til afstemningstemaer, hvor man efter kommunens opfattelse godt kan vedtage en udviklingsplan, hvor noget er taget ud (læs her Ådals Mark). Planen indeholder flere andre forhold, som der skal arbejdes videre med.

21. MAJ 2020

Ad. 2 a

Af jeres klage fremgår, at I mener, at udvalgsformand og forvaltning har tilbageholdt oplysninger om aftalte byggeplaner i området for udviklingsplanen, som betød, at oppositionen i god tro stemte for at sende en ufuldstændig udviklingsplan i borgerhøring. I skriver også, at det først bliver opdaget ved en aktindsigt af en borger. Her fremgår også en konkret tidsplan for en åbning af byggeplaner.

Svar:

Stevns Kommune skal henvise til ovenstående oplysninger, hvor det fremgår, at Ådals Mark faktisk er indtegnet i den offentlige politiske sag samt at tidsplanerne er forvaltningens arbejdsredskab, som ikke fremlægges politisk før på et senere tidspunkt, når konkrete planer er vedtaget. Stevns Kommune mangler derfor konkret dokumentation for de rejste påstande i klagen.

Ad. 2 b

Af jeres klage fremgår, at I drager i tvivl om, hvorvidt forvaltningens referat og notatpligt er overholdt. Der henvises til møder mellem forvaltning, udvalgsformand, grundejer og bygherre, hvor der tilsyneladende ikke kan genfindes notater eller referater. Endvidere, at tonen er kammeratlig hvilket har skabt mistillid og antagelser om, at forvaltningen er "i lommen på grundejer".

Svar:

Stevns Kommune skal henvise til ovenstående oplysninger og i øvrigt supplere med at oplyse, at der ikke foreligger andre notater eller referater, hvorfor de heller ikke kan udleveres. I forhold til den "kammeratlige tone" så er det som tidligere oplyst måske sket med henvisning til kommunens egne retningslinier for "Godt sprog". Det fremgår bl.a. her, at "Vores sprog skal afspejle åbenhed, at vi er hjælpsomme og imødekommende samt kompetente til vores arbejde. Det gælder uanset, hvem vi skriver til, og om det er breve, dagsordener, eller andre tekster. Man skal skrive "imødekommende". Stevns Kommune er myndigheden, så du har ikke brug for at puste sproget unødigt op".

Jeres undren over, at møder kan afholdes i borgernes private hjem er en normal praksis i de tilfælde hvor det giver mening, herunder hvis en grundejer har et ønske at drøfte fremtidsperspektiver for sin ejendom eller arealer. Det sker på stedet, og ikke i et mødelokale på rådhuset. I forhold til jeres påstand om, at hændelsesforløbet kan skabe mistillid og antagelser om, at forvaltningen er "i lommen på grundejer" må kommunen afvise og udbede sig dokumentation herfor, jf. tidligere anførte ovenfor.

21. MAJ 2020

Ad.2 c

I rejser her tvivl om forvaltningens neutralitet og objektivitet i forhold til, at der er afholdt møder i grundejerens private hjem.

Svar:

Spørgsmålet er besvaret tidligere i dette svar til jer, herunder at det er normal praksis. Mogens Hauggard Nielsen har i øvrigt selv deltaget i sådanne møder.

Grundejeren i denne sag udarbejder ikke referater på forvaltningens vegne, men alle er velkomne til at fremsende deres egne noter om hvad de mener om deres sag. Dette journaliseres i sagen, jf. lovgivningens regler.

Ad. 2 d

Det fremgår af jeres klage, at I undrer jer over, at man tilføje ændringer i udviklingsplanen uden at der sker en fonyet høring. Er det god forvaltningsskik?

Svar:

I arbejdet med udviklingsplanen gennemføres i 2019 en række møder med grundejer, udvalgsformand, forvaltning og KLAR forsyning. Det er ifølge bl.a. KL's vejledning om det politiske arbejde helt legitimt op til den politiske behandling af en sag. Det fremgår bl.a., at forvaltningen således godt må inddrage oplysninger om politiske tilkendegivelser i valget af løsninger, og det vil være naturligt og legitimt, at forvaltningen gør det. Med henblik herpå vil forvaltningen ofte søge retning i sagerne hos borgmesteren, som typisk repræsenterer flertallet i kommunalbestyrelsen, men forvaltningen kan også søge retning i sagerne i drøftelser med andre, herunder med den relevante udvalgsformand. Kommunalbestyrelsen og udvalgene kan ikke beslutte, at forvaltningen ikke må have drøftelser med medlemmer af kommunalbestyrelsen eller kun må have drøftelser med nogle – men ikke alle – medlemmer eller grupper med henblik på udformningen af forvaltningens forslag.

Ad. 2 e

I spørger om det er i overensstemmelse med standsningsretten, at der ikke stemmes om de samme indstillinger, som i den oprindelige sag?

Svar:

Stevns Kommune henviser til afgørelsen i Ankestyrelsen, som finder at kommunen har handlet i overensstemmelse med gældende lovgivning.

Ad. 3

I nævner i klagen, at sagsforløbet tilsyneladende er planlagt på forhånd, og er blevet holdt under radaren.

21. MAJ 2020

Svar:

Det er kommunens opfattelse, at ingen i Stevns Kommune har ønsket eller konkret har handlet i strid med gældende regelsæt eller lovgivning. Grundejerens ønsker har været kendt i flere år, herunder af den tidligere borgmester. En virkeliggørelse af sådanne ønsker kræver udarbejdelse af et tillæg til Kommuneplanen samt en lokalplan. Det er altså ikke noget, som kan – eller skal - holdes "under radaren".

Den aktuelle sag kompliceres tilsyneladende dog generelt af bl.a. manglende kendskab eller misforståelser i forhold til procedure og tidsplaner. Stevns Kommune har derfor siden 1.1.2020 ændret sin procedure for lokalplaner. Det fremgår således nu af kommunens hjemmeside hvordan en lokalplan generelt forløber, herunder også at den konkrete tidsplan for et projekt først udarbejdes når sagen igangsættes politisk i forbindelse med et udvalgsmøde. Link:

https://stevns.dk/sites/default/files/om_kommunen/planer_politikker/tidsplan_for_udarbejdelse_af_lokalplan.pdf

Hensigten er også at tydeliggøre, at der foregår en klargøring af en sag forud for en politisk behandling på et udvalgsmøde.

Ad. 4 – 6

Ingen bemærkninger fra Stevns Kommune.

Konklusion

Stevns Kommune har ikke yderligere bemærkninger udover at opfordre til, at spørgsmål vedrørende Kommunalbestyrelsens samarbejde og eventuel utilfredshed fremadrettet bør drøftes i forsamlingen og ikke via medier eller klageinstanser. Det ville samtidig være i overensstemmelse med det interne kodeks for det politiske samarbejde i Stevns Kommune.

Venlig hilsen

Anette Mortensen
Borgmester

/ Per Røner
Kommunaldirektør